# VEILIGHEID VOOROP

## JAARVERSLAG 2024

1

**Veiligheid Voorop – leren, luisteren en leiden in veiligheid**

Veiligheid Voorop is hét samenwerkingsverband van en voor Seveso bedrijven en branches uit de (petro)chemische industrie en haar ketenpartners, van raffinage, chemie tot opslag.

Veiligheid Voorop maakt leren, luisteren en leiden in veiligheid toegankelijk voor de hele sector én verzamelt en deelt informatie over veiligheidsprestaties met de buitenwereld met als doel om samen te bouwen aan een nog veiliger Nederland.



# Inhoudsopgave

*VOORWOORD EN SAMENVATTING* ..... 3
*1. Stichting Veiligheid Voorop* ..... 4
**1.1 Organisatie en bestuur** ..... 4
**1.2 Werkprogramma Veiligheid Voorop** ..... 4
*2. Prestatie indicatoren 2024* ..... 5
**2.1 Aansluitgraad bij Veiligheid Voorop** ..... 5
**2.2 Aantal rapporterende Seveso bedrijven** ..... 5
**2.3 Dodelijke ongevallen en ongevallen met verzuim** ..... 6
**2.4 Procesveiligheidsincidenten** ..... 6
**2.5 Self-assessment veiligheidscultuur en veiligheidsbeheerssysteem (VBS)** ..... 7
**2.6 Veiligheid in de keten** ..... 7
**2.7 Conclusie** ..... 8
*Bijlage 1 - Structuur en organisatie Stichting Veiligheid Voorop (2024)* ..... 9
*Bijlage 2 – Pijlers voor de strategische koers van activiteiten* ..... 10

2

# Lijst van figuren

Figuur 1. Aansluitgraad bij Veiligheid Voorop 5
Figuur 2. Aantal rapporterende Seveso locaties 6
Figuur 3. Aantal ongevallen met verzuim 6
Figuur 4. Procesveiligheidsincidenten 6
Figuur 5. Aandeel bedrijven met self-assessment naar veiligheidscultuur en VBS 7
Figuur 6. Aandeel Seveso bedrijven met Leveranciers Beoordelings Systeem 7
Figuur 7. Aantal ongevallen met verzuim en procesveiligheidsincidenten 2014 - 2024 8

# VOORWOORD EN SAMENVATTING

Hierbij bied ik u het jaarverslag van de Stichting Veiligheid Voorop aan. Het bevat een overzicht van onze activiteiten en de veiligheidsprestaties van de Seveso bedrijven in de (petro)chemische sector in 2024.

Wat betreft de veiligheidsprestaties in 2024 zijn de stijging van het aantal ongevallen met verzuim met 24% en de daling van het aantal procesveiligheidsincidenten met 17% ten opzichte van de gemiddelde waarden voor beide indicatoren over de afgelopen 5 jaar het meest opvallend. We onderzoeken thans de mogelijkheden of en welke indicatoren we zouden kunnen verzamelen en rapporteren voor nadere duiding.

Als 'highlight' in 2024 vond op 20 juni onze jaarlijkse Veiligheidsdag plaats. Voor de tweede maal in successie werd dit evenement mede georganiseerd met de brancheorganisatie voor dienstverlenende bedrijven in de procesindustrie (VOMI), verder ondersteund door Safety Delta Nederland (SDN) en de Regionale Veiligheidsnetwerken. Het thema van de Veiligheidsdag was 'Vertrouwen, een sterk fundament voor een goede veiligheidsprestatie'. Het programma bestond uit een keynote door Chris van Dam, voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, en diverse workshops, die gerelateerd waren aan het thema van de bijeenkomst. De dag werd afgesloten met de uitreiking van de VOMI Safety eXperience Award aan Cargill Bioindustrial Gouda.

Eind 2024 werd het tripartite overleg tussen industrie, overheid en wetenschap in de vorm van Safety Delta Nederland (SDN) beëindigd. De opgebouwde kenniscollectie van SDN is ondergebracht op de vernieuwde website van Veiligheid Voorop.

Verder hebben de vertegenwoordigers van de betrokken brancheorganisaties en Regionale Veiligheidsnetwerken afgesproken dat Veiligheid Voorop vasthoudt aan de eerder gekozen pijlers van betrokken leiderschap, veiligheid in de keten en excellente veiligheidsbeheerssystemen voor het bepalen van de strategische koers van het programma. Ook werd het werkprogramma voor 2025 vastgesteld. Dit omvat naast enkele standaardactiviteiten drie projecten die wij samen met de brancheorganisaties en Regionale Veiligheidsnetwerken zullen uitvoeren. De gekozen onderwerpen - ATEX, leren van incidenten en verbeteren van contractor safety - sluiten aan bij de behoeften die door de branches en bedrijven zijn aangegeven om de veiligheid in de sector verder te verbeteren. Via de nieuwsbrieven en het jaarverslag zullen we u over de resultaten van deze projecten informeren.

3



**Michael Schlaug**
Voorzitter Veiligheid Voorop

# 1. Stichting Veiligheid Voorop

## 1.1 Organisatie en bestuur

Sinds januari 2018 is de Stichting Veiligheid Voorop het uitvoerend orgaan van het gelijknamige programma. Het is een gemeenschappelijk initiatief waarin vijftien brancheorganisaties en vakverenigingen, en vijf regionale veiligheidsnetwerken samenwerken.

Het doel van Veiligheid Voorop is het bevorderen van de veiligheidscultuur en de veiligheidsprestaties van de bedrijven in de (petro)chemische industrie en haar ketenpartners. Met het begrip ketenpartners worden in deze context alle bedrijven bedoeld die in deze sector een onmisbare schakel vormen voor de raffinage, productie en opslag van (petro)chemische grondstoffen, halffabricaten en eindproducten. Via de brancheorganisaties en regionale veiligheidsnetwerken vertegenwoordigde Veiligheid Voorop in 2024 circa **79%** van de Seveso bedrijven in de (petro)chemische sector in Nederland. Dit is vrijwel gelijk aan het percentage in 2023 (**80%**).

In 2024 heeft het bestuur viermaal vergaderd. Jan-Willem van den Beukel, directeur VEMOBIN, nam in juni 2024 de plaats in van Erik Klooster. Mede naar aanleiding van de beëindiging van Safety Delta Nederland (SDN) heeft een herijking plaatsgevonden van de doelstellingen en het programma van Veiligheid Voorop. Afgesproken is dat Veiligheid Voorop vasthoudt aan de eerder gekozen pijlers van betrokken leiderschap, veiligheid in de keten en excellente veiligheidsbeheerssystemen voor de strategische koers van het programma.

Bijlage 1 geeft een overzicht van de deelnemende partijen en de organisatiestructuur van Veiligheid Voorop in 2024.

4

## 1.2 Werkprogramma Veiligheid Voorop

Het werkprogramma van Veiligheid Voorop in 2024 was een voortzetting van het programma van eerdere jaren.

Belangrijke activiteiten in 2024 waren onder andere:

- Seveso Top Leadership Curriculum
  In 2024 werd wederom een leergang gestart met 12 nieuwe leidinggevenden van Seveso bedrijven. In totaal hebben nu circa 65 leidinggevenden van Seveso bedrijven deelgenomen aan dit curriculum. In samenspraak met VOMI heeft het bestuur besloten om het programma nu ook open te stellen voor leidinggevenden van dienstverlenende bedrijven in de procesindustrie.
- Veiligheidsdag
  Op 20 juni 2024 vond in de Fabrique in Utrecht de jaarlijkse Veiligheidsdag plaats. Een samenvatting van deze dag kunt u vinden op de website van Veiligheid Voorop.
- Safety Delta Nederland (SDN)
  Relatief veel tijd werd het afgelopen jaar besteed aan de evaluatie en afronding van SDN. Naar aanleiding van de beëindiging van SDN werd door het bestuur een herijking uitgevoerd van de doelstellingen en het programma van Veiligheid Voorop. De kenniscollectie van SDN is opgeschoond en ondergebracht op de vernieuwde website van Veiligheid Voorop.
- Regionale Veiligheidsnetwerken
  Deze netwerken spelen een belangrijke rol om de Seveso bedrijven en hun ketenpartners met elkaar in contact te brengen, zodat kennis, ervaring en goede praktijken op het gebied van veiligheid met elkaar besproken en uitgewisseld worden. Naast het feit dat elke regio zijn eigen jaarprogramma kent met bijeenkomsten voor de aangesloten bedrijven, vindt er ook overleg en afstemming plaats tussen de netwerken onderling en Veiligheid Voorop. In 2024 heeft dit gezamenlijk overleg onder voorzitterschap van de VNCI 4 maal plaatsgevonden. Specifieke onderwerpen waaraan uitvoering is gegeven waren onder andere bijdrage aan de evaluatie van de nieuwe inspectiemethode voor Seveso inrichtingen (LBR), leerpunten delen met Seveso+ over de aanpak Zorgbedrijven, het Alcohol- en Drugsbeleid op de werkvloer, de uitgebrachte

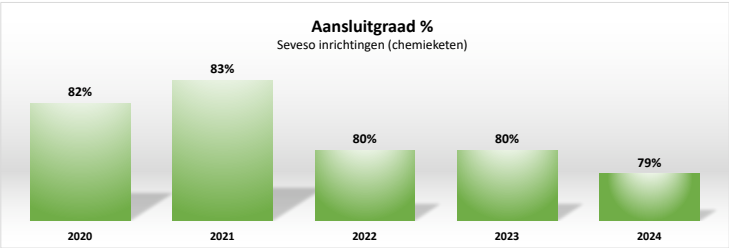
handreiking ATEX en het delen van de uitkomsten van het onderzoek van Seveso Omgevingsdiensten naar 'Ageing Assets'.
- Nieuwsbrief - in 2024 zijn vijf nieuwsbrieven uitgegeven, waaronder een nieuwsbrief ‘special’ die geheel gewijd was aan de Veiligheidsdag 2024.

# 2. Prestatie indicatoren 2024

Via de brancheorganisaties en Regionale Veiligheidsnetwerken werden voor het verslagjaar de volgende prestatie-indicatoren van de Seveso bedrijven in de (petro)chemische keten opgevraagd:
- Aantal gewerkte uren (eigen medewerkers en contractors)
- Aantal dodelijke ongevallen en ongevallen met verzuim (LTI)
- Aantal procesveiligheidsincidenten (PSE)
- Aantal uitgevoerde self-assessments naar de veiligheidscultuur en het VBS
- Aantal bedrijven met een leveranciers beoordelingssysteem

## 2.1 Aansluitgraad bij Veiligheid Voorop

De aansluitgraad bij Veiligheid Voorop werd vastgesteld op basis van de officiële lijst met Seveso bedrijven, zoals gepubliceerd door SEVESO+ van december 2024, en de verstrekte gegevens van de brancheorganisaties en de regionale veiligheidsnetwerken. Het verloop van de aansluitgraad over de laatste 5 jaar is weergegeven in figuur 1. Eind 2024 bedroeg het aantal bedrijven dat onder de Seveso-wetgeving viel **389**. Hiervan werden **311** bedrijven gerekend tot de (petro)chemische sector. Deze bedrijven zijn betrokken bij de raffinage en verwerking van olie en olieproducten, de fabricage en verwerking van chemische producten, de opslag en transport van (petro)chemische producten en de afvalverwerking. Van de bedrijven in de (petro)chemische sector waren in 2024 **247** bedrijven aangesloten bij Veiligheid Voorop via een lidmaatschap bij een van de brancheorganisaties en/of deelname aan een van de regionale veiligheidsnetwerken. De **aansluitgraad** – gedefinieerd als de procentuele verhouding tussen het aantal bedrijven in de (petro)chemische keten dat is aangesloten bij Veiligheid Voorop en het aantal Seveso bedrijven in de (petro)chemische keten – bedroeg in 2024 afgerond **79%**. Dit is niet significant verschillend met de gemiddelde aansluitgraad over de afgelopen 5 jaar (**81%).** Naast de bedrijven die gerekend worden tot de (petro)chemische keten waren er in 2024 nog **35** Seveso bedrijven uit andere sectoren aangesloten bij Veiligheid Voorop. Het totale aantal aangesloten Seveso bedrijven komt hiermee op **282**, wat een aansluitgraad oplevert van **72%** (**73%** in 2023).

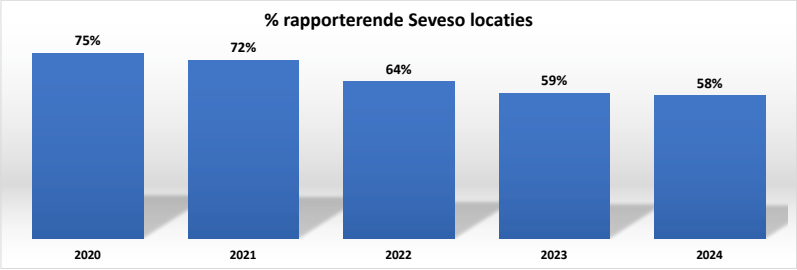



*Figuur 1. Aansluitgraad bij Veiligheid Voorop*

## 2.2 Aantal rapporterende Seveso bedrijven

Om inzicht te krijgen in het collectief veiligheidsniveau van de sector worden via de brancheorganisaties en de regionale veiligheids-netwerken jaarlijks gegevens opgevraagd van de bedrijven die tot de (petro)chemische keten behoren. Deze gegevens worden per branche of netwerk in geaggregeerde vorm en anoniem aan Veiligheid Voorop gerapporteerd.

Figuur 2 geeft het aantal bedrijven weer dat in de afgelopen vijf jaar mee heeft gedaan aan de rapportage van Veiligheid Voorop, uitgedrukt als percentage ten opzichte van het aantal bedrijven uit de chemiesector dat bij Veiligheid Voorop is aangesloten.



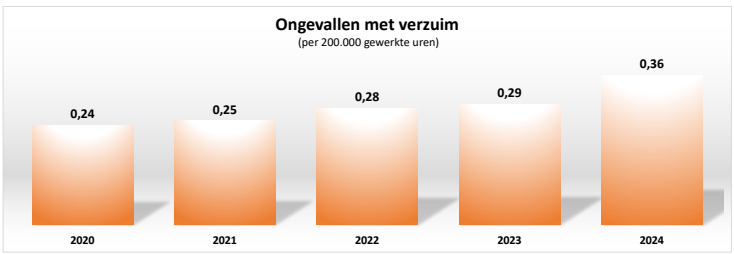

*Figuur 2. Aantal rapporterende Seveso locaties*

In 2024 deed **58%** (143 bedrijven) van de aangesloten bedrijven uit de chemiesector mee aan deze rapportage. Gemiddeld over de afgelopen 5 jaar was dit **66%** (169 bedrijven). Gezien de dalende trend over de afgelopen jaren heeft het bestuur besloten om samen met de brancheorganisaties en Regionale Veiligheidsnetwerken in 2025 een verkenning uit te voeren of en op welke wijze het verzamelen en delen van prestatie-indicatoren in de volgende jaren verder vormgegeven zou kunnen worden. De resultaten van deze verkenning worden in het najaar van 2025 verwacht.

## 2.3 Dodelijke ongevallen en ongevallen met verzuim

In 2024 viel helaas 1 dodelijk bedrijfsongeval te betreuren. Leerpunten uit het onderzoek naar dit ongeval zullen in de sector breed worden gedeeld, zoals dat ook gebeurd is met de bevindingen van een dodelijk ongeval in 2023, dat werd onderzocht door de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Figuur 3 geeft het aantal ongevallen met verzuim weer per 200.000 gewerkte uren (eigen werknemers en contractors) over de afgelopen 5 jaar (LTI rate). Ten opzichte van het gemiddelde over de afgelopen 5 jaar (**0.28**) is de LTI rate in 2024 gestegen naar **0.36**. Dit is een stijging van afgerond 29%. Het absolute aantal ongevallen met verzuim steeg met 17% van 128 (2023) naar 150 (2024).

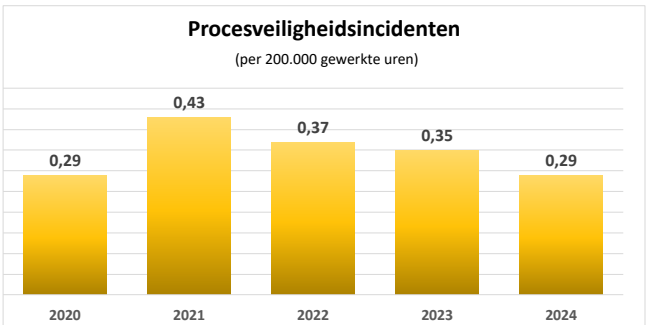



*Figuur 3. Aantal ongevallen met verzuim*



## 2.4 Procesveiligheidsincidenten

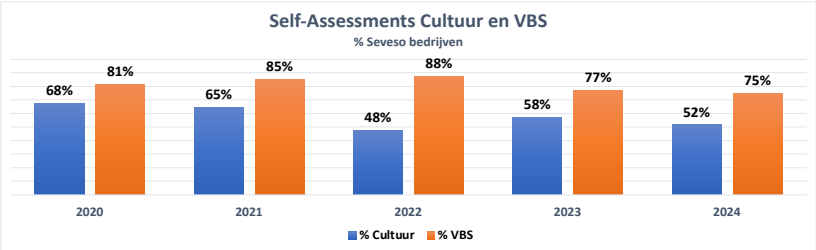
Voor de rapportage van het aantal procesveiligheidsincidenten (PSE) wordt sinds 2018 in de chemiesector de definitie gevolgd zoals vermeld in de 'CEFIC guidance for reporting on the ICCA globally harmonised process safety metric' (juni 2016). Bepaalde brancheorganisaties gebruiken richtlijnen die hier equivalent aan zijn. Figuur 4 geeft het aantal PSE incidenten weer per 200.000 gewerkte uren (eigen werknemers en contractors) over de afgelopen 5 jaar (PSE rate). Ten opzichte van het gemiddelde over de afgelopen 5 jaar (**0.35**) is de PSE rate in 2024 met 17% gedaald naar **0.29**. In absolute aantallen daalde het aantal PSE's met 15% van 138 (2023) naar 117 (2024). 2023.




*Figuur 4. Aantal procesveiligheidsincidenten*

## 2.5 Self-assessment veiligheidscultuur en veiligheidsbeheerssysteem (VBS)

De beoordeling van de veiligheidscultuur en het VBS betreft een zelfbeoordeling, die kan worden uitgevoerd met behulp van de Self Assessment Questionnaire (SAQ) van Veiligheid Voorop of een vergelijkbaar instrument.




*Figuur 5. Aandeel bedrijven met self-assessment naar veiligheidscultuur en VBS*

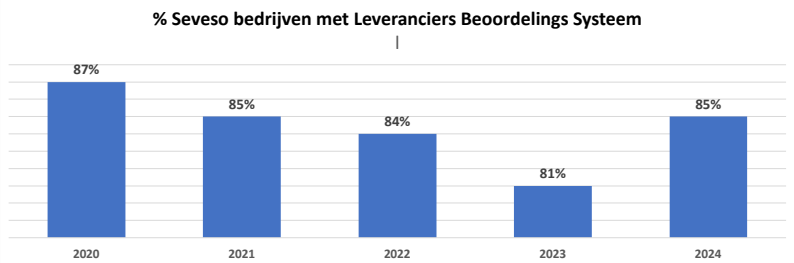
Figuur 5 vermeldt voor de afgelopen 5 jaar het percentage Seveso bedrijven waar een self-assessment naar de veiligheidscultuur en het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) is uitgevoerd, uitgedrukt als percentage van het aantal bedrijven dat aan de data rapportage heeft deelgenomen. In 2024 is in **52%** van deze bedrijven een self-assessment naar de veiligheidscultuur uitgevoerd. Gemiddeld over de afgelopen 5 jaar was dit percentage **58%**. In 2024 is in **75%** van de bedrijven een beoordeling van het VBS uitgevoerd ten opzichte van gemiddeld **81%** over de afgelopen 5 jaar.

## 2.6 Veiligheid in de keten

Om 'veiligheid in de keten' te versterken wordt opdrachtgevers aanbevolen een systeem te gebruiken om opdrachtnemers te beoordelen op het gebied van hun veiligheidsprestaties en veiligheidscultuur, voorafgaand aan het verstrekken van de opdracht en tijdens de duur van de opdracht.

Figuur 6 vermeldt voor de afgelopen 5 jaar het percentage Seveso bedrijven dat gebruikt maakt van een leveranciers beoordelingssysteem (LBS), uitgedrukt als percentage van het aantal bedrijven dat aan de rapportage heeft deelgenomen. Het gemiddelde percentage over de afgelopen 5 jaar bedroeg in 2024 **84%**, tegenover **85%** in 2023.

7




*Figuur 6. Aandeel Seveso bedrijven met Leveranciers Beoordelings Systeem*

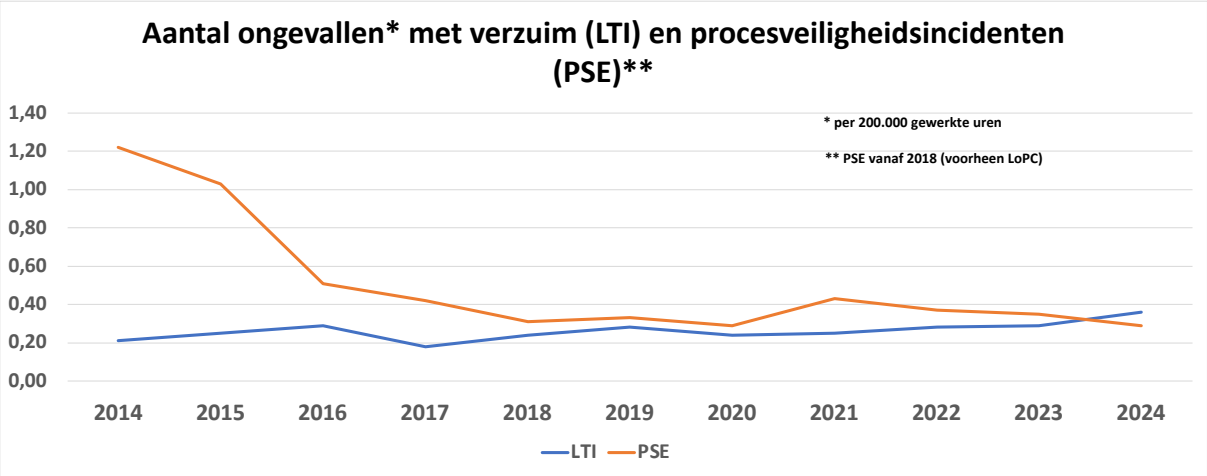
## 2.7 Conclusie

De resultaten van de gerapporteerde prestatie indicatoren zijn samengevat in onderstaande tabel. Meest opvallend in 2024 is de stijging van het aantal ongevallen met verzuim met 24% en de daling van het aantal procesveiligheidsincidenten met 17% ten opzichte van de gemiddelde waarden over de afgelopen 5 jaar.

| | Gemiddelde ('20 – '24) | 2024 |
|---|---|---|
| Aansluitgraad VV[1] | 81% | 79% |
| Aantal rapporterende bedrijven[2] | 66% | 58% |
| LTI rate[3] | 0.28 | 0.36 |
| PSE rate[3] | 0.35 | 0.29 |
| Self-assessment cultuur[4] | 58% | 52% |
| Self-assessment VBS[4] | 81% | 75% |
| Leveranciers Beoordelings Systeem[2] | 84% | 85% |

*1) berekend als % t.o.v. aantal Seveso bedrijven in de (petro)chemische sector, 2) berekend als % t.o.v. bij VV aangesloten Seveso bedrijven in de (petro)chemische sector, 3) berekend per 200.000 gewerkte uren, 4) berekend als % t.o.v. aantal rapporterende bedrijven*

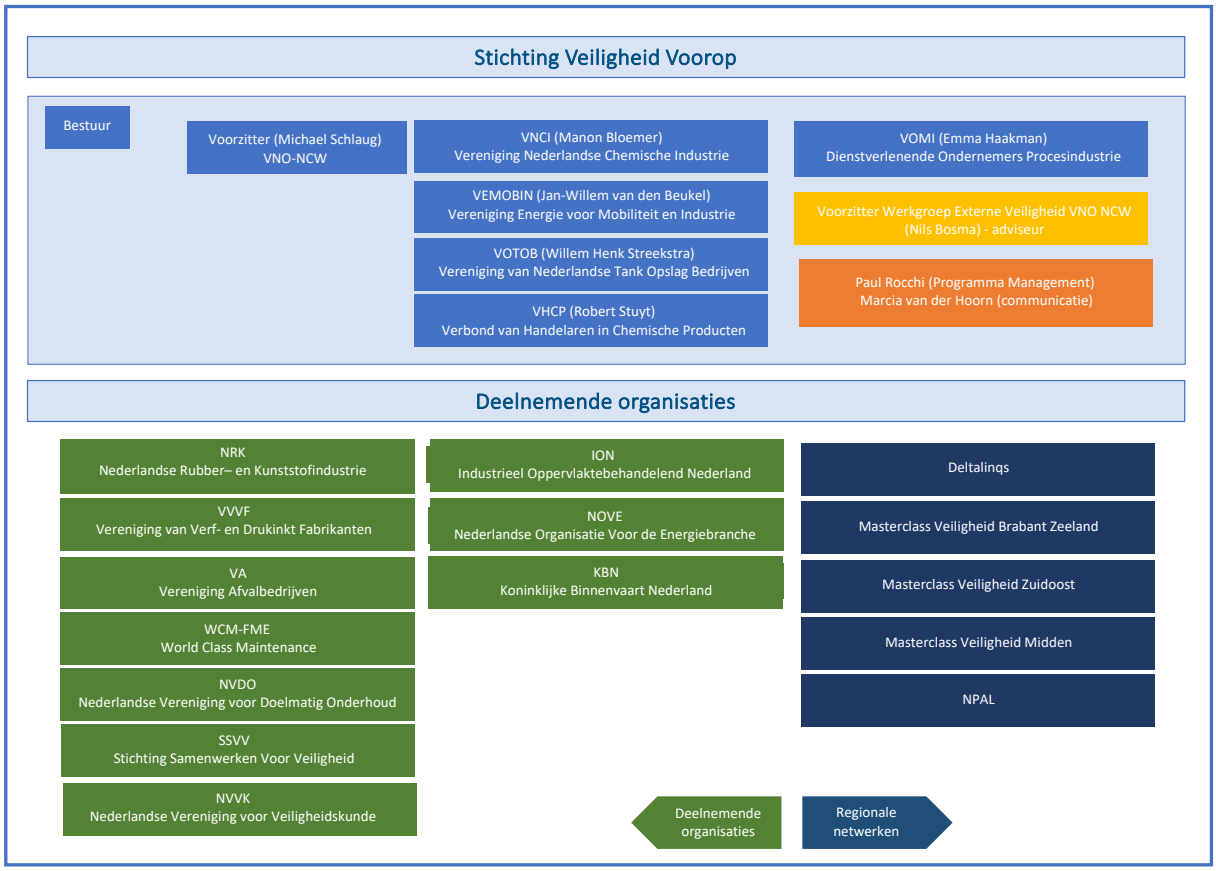
Figuur 7 geeft tenslotte de LTI en PSE rate weer over de periode 2014 – 2024. De grafiek illustreert dat beide indicatoren de laatste jaren niet significant veranderen en zich op een vrijwel constant niveau bewegen met jaarlijks kleine fluctuaties.




*Figuur 7. Aantal ongevallen met verzuim en procesveiligheidsincidentn 2014 - 2024 (per 200.000 gewerkte uren)*

8

# Bijlage 1 - Structuur en organisatie Stichting Veiligheid Voorop (2024)




Opmerking: in juni 2024 heeft Jan-Willem van den Beukel Erik Klooster opgevolgd als directeur VEMOBIN

9

# Bijlage 2 – Pijlers voor de strategische koers van activiteiten

I. **Betrokken leiderschap** - betrokken leiderschap is op alle niveaus binnen de Seveso-bedrijven en ketenpartners een voorwaarde voor het bevorderen van een open veiligheidscultuur en het continu verbeteren van de veiligheidsprestatie.

II. **Veiligheid in de keten** – goed veiligheidsmanagement betekent dat bedrijven die grootschalig omgaan met gevaarlijke stoffen niet alleen zelf bezig moeten zijn met veiligheid, maar dit ook moeten vragen van bedrijven waarmee zij in de keten werken, zoals toeleveranciers, aannemers en dienstverleners. Het ligt immers voor de hand dat een bedrijf dat veiligheid belangrijk vindt, deze houding ook wil aantreffen bij de bedrijven waarmee het zaken doet. Op deze manier ontstaat er een effect van bedrijven in de keten die aan elkaar hoge eisen stellen met betrekking tot veiligheid.

III. **Excellente veiligheidsbeheersystemen** – deze beheerssystemen vormen het fundament van het veiligheidsbeleid van Seveso-bedrijven, waarin de kernprocessen, regels en procedures om veiligheid te managen zijn vastgelegd.

10